SVOBODNA SLOVENIJA

AÑO (LETO) XXII. (16)
No. (štev.) 48

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES
28. novembra 1963

John Fitzgerald Kennedy umorjen

V petek 22. novembra 1963 je v prvih popoldanskih urah svet pretresla grozna novica: ameriški predsednik John Fitzgerald Kennedy je padel kot žrtev zločinskega atentata. Vtis tega sporočila je bil tako strašen, da je svet ob njem za trenutek obnemel. Kajti nihče ni mogel verjeti, da bi se mogel najti tako hudoben človek in umoriti možadržavnika, ki je bil glasnik bratstva in ljubezni med narodi, neustrašen borec za enakost ljudi vseh ras, za socialno pravičnost, neutrudni branilec svobode in demokracije. Pa se je le kmalu izkazalo, da se je našel tak človek in kruto pretrgal nit življenja komaj 46-letnemu velikemu državniku, ki mu je ves svet vzdel takoj naziv „predsednik-mučenik" in ki bo šel v zgodovino kot eden največjih ameriških predsednikov ter bo stal častno ob strani prvemu ameriškemu predsedniku Lincolnu in drugim velikim krmarjem usode ameriškega naroda in države.

DALLAS — MESTO ZLOČINA

John F. Kennedy je bil s soprogo Jacquelino, podpredsednikom republike Lyndonom Johnsonom in njegovo soprogo ter guvernerjem države Texas, Johnom Conallyjem in njegovo soprogo na potovanju po tej južni zvezni državi. Pred prihodom v mesto Dallas je bil že obiskal mesta San Antonio, Houston in Fort Worth. Ob prihodu v Dallas ga je sprejelo in pozdravilo nad 250.000 ljudi. Njegovi soprogi so dame izročile kito krasnega cvetja. Vzklikanje ljudstva med sprevodom po mestu je bilo tako navdušeno, da nihče ni mogel niti slutiti, da bi se moglo zgoditi kaj hudega. Med vsem sprevodom sta bila slišna samo dva protestna vzklika proti Kennedyjevi politiki za enakost ljudi v ZDA in po vsem svetu; neki moški je pa imel v rokah napis „Kennedy socialist. Preziram te."

Kennedy je na določenem mestu govoril, nato pa bil z vsem spremstvom na kosilu. Ko se je zatem vozil v sprevodu, v katerem je bilo kakih 50 avtomobilov, v drugi del mesta, se je takoj potem, ko je avtomobilska kolona prišla izpod cestnega podvoza, zgodil zločin, ki je ves svet spravil v globoko žalost. Iz visokega poslopja je na ta trenutek čakal z naperjeno puško z daljnogledom atentator ter oddal v avtomobil, v katerem se je vozil predsednik, tri strele. Vsi so zadeli. Predsednik je dobil dva: enega v glavo, drugega v vrat, tretjega pa guverner Conally. Smrtno ranjeni predsednik se je nagnil in padel v naročje svoje žene Jaqueline, ki je vzela njegovo krvavečo glavo med obe roki in vrgla iz sebe bolesten krik: „Oh, no, no, no,." V zmedi, ki je nastala med ljudmi, je policija začela iskati atentatorja. Obkolila je vse okoliške ulice. Predsednikov šofer je med tem vozil z vso brzino proti najbližji bolnišnici Parkland, kjer pa zdravniki smrtno ranjenemu Kennedyju niso mogli rešiti življenja. Pred smrtjo sta predsedniku podelila sv. poslednje olje dva katoliška duhovnika. Kennedy je umrl ob 15. uri popoldne po argent. času, t. j. pol ure po izvršenem atentatu.

Bil je 35. ameriški predsednik, najmlajši predsednik, kar jih je imela doslej Severna Amerika, kajti ob izvolitvi za predsednika leta 1960 je bil star komaj 44 let, prvi predsednik katoličan in prvi predsednik irskih potomcev, ter četrti predsednik, ki je v ZDA padel kot žrtev atentata. Pred njim so umrli enake smrti dne 14. aprila 1865 prvi ameriški predsednik Abraham Lincoln, potem ko je v tej državi odpravil suženjstvo, drugi Jakob Abraham Garfield dne 19. septembra 1881, tretji pa William Mc Kinley, na katerega je bil izvršen atentat 6. sept. 1901, umrl pa je na posledicah zadobljenih ran 14. septembra istega leta.

ATENTATOR

Po atentatu na predsednika Kennedyja je bila vsa policija na nogah, da bi izsledila morilca. Kmalu za tem so res prijeli človeka, ki se je na begu pred policijo zatekel v neki kino ter je stražnika, ki ga je zasledoval in hotel aretirati, tudi ubil. Ostali stražniki so ga zgrabili in odvedli v zapore. Je bil to Lee Harwey Oswald, uslužbenec nekega založniškega podjetja šolskih knjig. Po navedbi policije je po polit prepričanju komunist, ki je bil pred časom v Moskvi in se poročil tudi z Rusinjo. Pripadal je neki filocastrovski organizaciji Čista igra s Kubo. Pri zasliševanju je zanikal, da bi bil on tisti, ki bi bil ubil predsednika.

Po atentatu na Kennedyja je splošno prepričanje tako v ZDA, kakor tudi v svetu, da je bil Kennedy umorjen zaradi svojih načel, ki jih je kot predsednik uveljavljal v svojem delu tako v domači, kakor v inozemski politiki. Zato vse z nestrpnostjo pričakuje izsledkov preizkave, če bo mogla odkriti pravo ozadje, tiste temne sile, ki so naročile ta umor bodisi zaradi gotovih slojev v domači državi, ali pa tistih elementov v svetu, ki jim ne gre v račun, da bi se razmere v svetu uredile, da bi se utrdil svetovni mir in da bi se nadaljevala politika podpiranja gospodarsko manj razvitih držav po zamislih pok. Kennedyja.

Skrivnost, ki zavija smrt predsednika Kennedyja, je od prejšnje nedelje še večja, kajti dozdevni atentator na Kennedyja Lee Harwey Oswald je bil med prevozom v druge zapore ubit. Iz revolverja mu je poslal kroglo v trebuh neki Jack Ruby, lastnik dveh nočnih lokalov v Dallasu, z besedami: „To imaš, pasji sin." Oswald se je smrtno zadet zgrudil na tla in kmalu zatem umrl, ne da bi izdal skrivnost Kennedyjeve smrti. Morilca atentatorja, ki pravi, da je ubil Oswalda samo zato, da je maščeval Kennedyjevo smrt, so zaprli. Spričo takega stanja, je pravosodni minister Robert Kennedy, brat umorjenega predsednika, izjavil: „V Dallasu se dogajajo čudne stvari." Odredil je svojega posebnega inšpektorja z nalogo da temeljito preišče vse, kar je v zvezi z umorom njegovega brata predsednika in dozdevnega atentatorja nanj. Tudi novi predsednik Johnson je naročil policiji, da mora razčistiti to zagonetko v Dallasu.

PO UMORU PREDSEDNIKA

Truplo predsednika Kennedyja so v operacijski dvorani bolnišnice Parkland v Dallasu pripravili za prevoz v Washington in za pogreb. Položili so ga v bronasto krsto. Predno so jo zaprli se je od svojega moža še zadnjič poslovila njegova življenjska družica ga. Jacqueline. Z okrvavljeno obleko po levi strani in nogavicah je negibno stala ob krsti in nemo zrla v bledo obličje svojega umrlega moža. Sklonila se je nadenj in ga za slovo poljubila na usta, s prsta pa je snela poročni prstan, ki ga je dobila od njega za poroko in ga nataknila na prst svojega mrtvega moža. V krsto je položila tudi tisto kito cvetja, ki jo je prejela ob prihodu v Dallas. Ta prizor je tudi opazoval Henry González iz mesta S. Antonio. Izjavil je, da ga je tako presunil, da ni mogel več vzdržati v operacijski dvorani. Ves skrušen se je umaknil iz nje in pustil Kennedyjevo vdovo samo s svojim umorjenim možem.

Ko je umorjeni predsednik še ležal na operacijski mizi, se je v predsedniškem letalu izvršila zaprisega novega predsednika Lyndona Johnsona. Zaprisegla ga je sodnica krajevnega sodišča. Pri tem dejanju je bila navzoča tudi Kennedyjeva vdova Jacqueline, ki je nemo sledila vsemu, kar se je tu dogajalo.

Novi predsednik je nato odletel v Washington, Kennedyjeva vdova je pa ostala v Dallasu in je potem spremljala krsto s truplom svojega umorjenega moža, ki so jo prepeljali v Washington z veliko letečo trdnjavo. Med poletom se ga. Jacqueline ni ločila od krste. Ves čas je bila ob njej. Neizmerno bol je skušala premagovati s silnim naporom, toda solze so ji venomer polzele po licu. Ko so jo spremljevalci in prijatelji ter sodelavci pokojnega predsednika nagovarjali, naj bi šla malo počivat, je vse to odklanjala. Prav tako vse tiste, ki so ji skušali otirati solze z lic. Tem je dejala: „Pustite, pustite. Je že prav tako."

ZNOVA V WASHINGTONU

Leteča trdnjava je pripeljala krsto s truplom umorjenega predsednika Kennedyja v Washington v prvih jutranjih urah v soboto, 23. novembra. Na letališču so jo sprejeli člani Kennedyjeve vlade, predstavniki vojske, letalstva in mornarice ter novi predsednik. Tihi žalni sprevod se je z letališča pomikal proti Beli hiši, v kateri so krsto položini na mrtvaški oder in jo pokrili z ameriško zastavo. Tu je Kennedy ležal do nedelje popoldne. Tega dne dopoldne je Kennedyjeva vdova pripeljala pred mrtvaški oder tudi oba svoja otroka: triletnega Johna Fitzgeralda in petletno hčerko Karolino, katerima je tudi sama povedala, da nimata več očeta. Hčerka Karolina je pomen te strašne novice dobro razumela, sinček John je pa samo dejal, da je „ata ubil hudoben človek". Oba Kennedyjeva otroka sta dobila tudi pismeni sožalji od novega predsednika Johnsona. Ti sožalni pismi sta bili tudi prvi pismi, ki jih je napisal in podpisal novi predsednik.

PREVOZ TRUPLA V CAPITOL

V nedeljo popoldne je umorjeni predsednik za vedno zapustil Belo hišo, v katero ga je leta 1960 s takim navdušenjem poslalo ljudstvo, in iz katere je vodil politiko, ki naj bi narodu doma in v svetu zagotovila lepše in srečnejše življenje. Krsto z njegovim truplom so v slovesnem žalnem sprevodu prepeljali v rotondo kapitolske palače ter jo postavili na mrtvaški oder, da so ga lahko prihajale kropit množice ljudstva. V sprevodu je bila tudi pokojnikova vdova z obema otrokoma v spremstvu pokojnikovih bratov Roberta, ministra za pravosodje, in senatorja Edvarda. Pogled na junaško ženo, ki je vodila na vsaki strani po enega otroka za krsto svojega umorjenega moža, je bil tako ginljiv in pretresljiv, da se ljudje niso mogli vzdržati ter so jim solze zalivale oči. Prav tako ob spominskem govoru, ki ga je govoril v palači zakonodajne zbornice v slovo predsedniku Kennedyju senator Mike Mansfield

ZADNJE SLOVO OD KENNEDYJA

Od nedelje popoldne pa vse do ponedeljka, do dneva pogreba, so hodile kropit umorjenega predsednika nepregledne množice in člani številnih delegacij, ki so prihajale v ZDA iz vseh delov sveta, da s svojo udeležbo pri pogrebu izkažejo čast neustrašenemu predsedniku, ki je padel sredi dela za svoj narod in vse človeštvo.

Ob 9 dopoldne v ponedeljek so vrata kapitolske palače zaprli. Bližala se je ura pogreba.

Krsto so dvignili predstavniki vojske, mornarice in letalstva in jo ponesli na topovsko lafeto, v katero je bilo vpreženih 6 belih konjev. Vojaška godba je zaigrala žalostinko, pevski zbor mornarice pa intoniral žalne pesmi. Predsednik Kennedy je nastopil zadnjo zemsko pot proti Beli hiši in nato proti bližnji kat. katedrali sv. Mateja, zatem pa na pokopališče Arlington.

Za krsto je bila v prvem avtomobilu Kennedyjeva vdova z obema otrokoma. Z njo sta bila tudi oba predsednikova brata pravosodni minister Robert ter senator Edvard, Kennedyjeva mati in dve njegovi sestri. Njegov oče, stari Jožef Kennedy, se pogreba zaradi zelo slabega zdravja ni mogel udeležiti ter je potek pogrebnih slovesnosti spremljal ob televizijskem aparatu.

Pokojnikovi družini in njegovim najožjim sorodnikom so sledili v pogrebnem sprevodu novi ameriški predsednik Lyndon Johnson z ženo, bivša ameriška predsednika gen. Eisenhower in Truman, člani ameriške vlade, senata in poslanske zbornice ter vrhovnega sodišča, predstavniki oboroženih sil, za njimi pa dolga, dolga vrsta avtomobilov s člani zastopstev skoro vseh držav na svetu. Bilo jih je toliko, da vseh zaradi pomanjkanja prostora ne moremo navesti. Povemo samo, da je bil to doslej največji zbor državnih poglavarjev in predstavnikov držav, kar jih je sploh bilo doslej zbranih v zgodovini narodov. Bili so kralji, predsedniki republik, prestolonasledniki iz severnih evropskih držav in Japonske, predsedniki vlad, zun. in vojni ministri. Med drugim so padali v oči: predsednik Francije gen. De Gaulle, princ Filip Edinburški, zastopnik angl. kraljice, predsednik angl. vlade Alec. Douglas Home, preds. lab. stranke Harold Wilson, preds. Nemčije Heinrich Luebke, preds. vlade Erhard, zun. min. Schroeder in min. za obrambo ter berlinski župan Brandt, prvi podpredsednik sovjetske vlade Mikojan, belg. kralj Baldoin, grška kraljica Friderika, etiopski cesar Haile Selasie. Številna zastopstva ameriških držav. Iz Argentine: podpredsednik dr. Oskar Perette, zun. min. dr. Zavala Ortiz, drž. tajnik za vojsko gen. Avalos in veleposlanik v Washingtonu dr. Aleman. Iz Jugoslavije sta bila preds. zveznega izvršnega sveta Petar Stambolić in zun. min. Koča Popović.

Tako številna zastopstva držav vsega sveta so najzgovornejši dokaz, kako silno je odjeknila smrt preds. Kennedyja v svetu, na obeh straneh železne zavese, in kako globoko ga je prizadela.

V bližini Bele hiše so vsi izstopili iz avtomobilov in zatem na poti do katedrale sv. Mateja peš spremljali Kennedyja na njegovi zadnji zemski poti.

V katedrali je opravil slovesno zadušnico bostonski nadškof kardinal Cushing, osebni prijatelj pokojnikove družine. Kardinal Cushing je leta 1953 tudi poročil Kennedyja in njegovo ženo Jacquelino ter je tudi krstil vse njune otroke.

Cerkveno opravilo je bilo pretresljivo. Že sami obredi, ki so se v vsej dosedanji ameriški zgodovini prvič opravljali za prvega predsednika kat. vere v ZDA, so napravili na pripadnike drugih ver silen vtis. Posebno ginljivo je bilo petje tenorista, ki je v grobni tišini odpel pesem Ave Maria. Prav tisto, ki jo je pel med poroko Kennedyja in Jacqueline.

Med zadušnico je Kennedyjeva vdova in več pokojnikovih sorodnikov pristopilo tudi k obhajilni mizi.

Po opravljenih molitvah Reši me, so predstavniki ameriških oboroženih sil, med katerimi so bili tudi črnci, znova dvignili krsto ter jo ponesli iz cerkve na topovsko lafeto. Ko so jo nesli mimo pokojnikove vdove sta prestano gorje in bolečina za trenutek premagala to junaško mlado ženo, ki jo je v teh dneh strašne življenjske preizkušnje občudoval ves svet ter z njo sočustvoval in delil žalost nad izgubo dragega in ljubljenega bitja. Sklonila se je naprej in si začela z robcem brisati solze, ki so ji ob pridušenem ihtenju zalivale oči, hčerkica Karolina je bruhnila v krčevit jok in otroka vso pot do pokopališča niso mogli potolažiti. Sinček John, ki je prej večkrat jokal v cerkvi in ga je morala mama tolažiti, je pa na stopnišču stopil v pozor ter v zadnji pozdrav salutiral svojemu očetu.

Izpred katedrale sv. Mateja se je pogrebni sprevod napotil proti pokopališču Arlington. Tu je Kennedyju blagoslovil zadnje zemsko bivališče kardinal Cushing in opravil pogrebne obrede. Nad pokopališčem je ob strahotnem brnenju letelo 50 letal na reakcijski pogon ter izkazalo poslednjo čast vrhovnemu poveljniku največje oborožene sile, kar jih sploh pozna svet in kar jih je bilo doslej v zgodovini. Topovske baterije so za gričem oddajale 21 strelov, vojska pa je v zadnji pozdrav umorjenemu predsedniku izstrelila trikratno salvo s puškami. S krste so sneli ameriško zastavo in jo izročili gospej Jacquelini. Tedaj je vojaška godba zaigrala v pozdrav in slovo predsedniku Kennedyju ameriško narodno himno, Kennedyjeva vdova je pa med tem prižgala večno luč, ki bo neprestano gorela na grobu njenega moža.

Vsi dostojanstveniki so se približali krsti pred odprtim grobom, in izkazali zadnjo čast umorjenemu ameriškemu predsedniku.

Ti trenutki so bili tako presunljivi, da ni bilo nikogar, ki ga ne bi bili prevzeli in ne bi ob pogledu na mlado vdovo z obema otrokoma, občutil vse teže udarca, ki jo je zadela s smrtjo ljubljenega življenjskega tovariša in ljubečega ter skrbnega očeta. Zlasti ob dejstvu, da je bil Kennedyjev pogreb prav na triletno obletnico rojstva njegovega sinčka Johna in dva dni pred šestletnim rojstnim dnevom hčerke Karoline in ko so Kennedyjevi imeli v načrtu, da bodo skupno preživeli te družinske praznike s svojimi starši in ostalimi sorodniki.

VTISI KENNEDYJEVE SMRTI V SVETU

Novica o atentatu na Kennedyja je globoko prizadela ves svet in ga zajela v iskreno žalovanje, kajti umorjeni predsednik je imel tako doma, kakor v svetu neprimerno več prijateljev in zagovornikov svoje politike, kakor pa nasprotnikov. To potrjuje dejstvo, da skoro ni države na svetu, ki je ta smrt ne bi bila prizadela, in ki te žalosti ne bi na viden način izpričala s tem, da je ali poslala posebno odposlanstvo na pogreb, ali pa proglasila uradno žalovanje v svojih državah.

V Argentini

V Argentini so n. pr. vse radijske postaje ob novici o atentatu prekinile redne oddaje in zatem oddajale resno glasbo vse do predsednikovega pogreba. Predsednik dr. Illia je sklical člane vlade na sejo, na kateri jih je obvestil o tragični smrti predsednika Kennedyja, zatem je bilo sklenjeno, da bo narodna zastava 8 dni visela na pol droga, da bo na dan pogreba slovesen rekvijem za pokoj duše umorjenega predsednika. Predsednik dr. Illija je nato osebno obiskal ameriškega veleposlanika McClintocka na am. veleposlaništvu ter mu v svojem in v imenu argent. vlade in naroda izrazil sožalje nad izgubo velikega prijatelja Argentine in držav Latinske Amerike. Z njim je bil tudi zun. min. dr. Zavala Ortiz. Ta je imel za petek zvečer napovedan govor po radiu o argent. zunanji politiki. Takoj ga je odpovedal, ob napovedani uri je pa imel spominski govor o Kennedyju. V njem je v Kennedyjev spomin izrekel naslednje besede. Umrl je umorjen sijajen mlad borec svobodnega sveta, neustrašen branilec človeške osebnosti in socialne pravičnosti, odločni pospeševatelj razvoja vseh narodov, prijatelj Amerike, junak v vojni in miru in veliki predsednik ZDA. Vse svoje sposobnosti in svoje srce je posvetil stvari svobode; sedaj je dal še svoje življenje. Kot Abraham Lincoln je umrl z najboljšimi ideali človeštva. Kot Abraham Lincoln se ne spreminja samo v mučenika lastnega naroda, ampak v mučenika vseh narodov. Kajti vsi vemo da ni padel zaradi osebne stvari, ampak zaradi stvari vseh.

Argentinski narod, ki je ob nastopu njegovega predsedstva zrl nanj z upajočim veseljem in ki ga je spremljal s čistim spoštovanjem v borbi proti tiranijam, v njegovih govorih za pravico, v obrambi miru, v potrjevanju varnosti človeške osebnosti, objokuje njegovo smrt. G. predsednik Illia, tolmač bolestnega presenečenja argentinskega naroda, sporoča po meni, da spremljamo severnoameriški narod in njegovo vlado s solidarno bolečino in sprejemamo njuno

Največji dogodek sedanje dobe

Nobena generacija človeštva še ni bila priča tolikih ter po obsegu in učinku tako izrednih dogodkov in dejanj v svetu kot naša. Druga svetovna vojna; vse, kar se je dogajalo v času njenega trajanja; nezaslišan napredek tehnike. Uspehi Sovjetske Rusije v tekmi prodiranja v vsemirje; porast komunizma do take višine, da je izgledalo, da se bo vsak trenutek razlil po vseh kontinentih. Temu nasproti sta zrelost narodov svobodne Zahodne Evrope in spretnost njihovih državnikov, s pomočjo ZDA postavili obrambni zid in dokazala, da je v svobodi možnost gospodarskega in socialnega napredka mnogo večja, kakor pa v diktaturi komunističnega socializiranja. Ta dokaz zahodnega sveta je podkrepil komunistični svet sam, ko mora priznavati svoje gospodarske neuspehe, ki so naravnost kastrofalni, n. pr. v kmetijstvu. Tudi nemoč komunistične ideologije pri reševanju družbenih problemov je vedno očitnejša.

Pri teh dogajanjih duhovna sila krščanstva ni bila brez pomena. Spričo materialistične doktrine komunizma duhovne dobrine krščanstva postajajo vedno bolj zaželene tudi tam, kjer je bilo do nedavnega še znak nekakega nazadnjaštva.

Veliki in nepozabni papež Janez XXIII. je spoznal silen pomen vsega krščanskega sveta in prav posebno se je zavedal, da naj krščanstvo kot duhovna enota poseže v krčevito iskanje izhoda iz nesrečne teme, kamor žene človeštvo materializem vseh oblik in izvorov.

Papež Janez XXIII. je 25. januarja 1959 presenetil svet z napovedjo sklicanja II. vatikanskega vesoljnega cerkvenega zbora. Ta je bil slovesno otvorjen 11. oktobra 1962 ob navzočnosti 85 diplomatskih misij in 2540 koncilskih očetov. Silen dogodek v zgodovini krščanstva in v zgodovini človeštva.

Zbornik Svobodne Slovenije za leto 1964 je edina slovenska publikacija, ki prinaša obširno razpravo povzetka in tematike prvega obdobja koncilskih del. Je to doslej najpreglednejši in najpopolnejši opis prvega dela koncila v slovenskem jeziku.

Smo neposredno pred zaključkom drugega dela koncila, ki ga vodi naslednik papeža Janeza XXIII. papež Pavel VI. Ves dosedanji potek I. in II. dela drugega vatikanskega vesoljnega cerkvenega zbora kaže, da ni pretirana trditev, da spada ta vesoljni cerkveni zbor med največje dogodke, ki jih doživlja naša generacija.

Žegnanje v Slovenski hiši v Buenos Airesu

Je vsako leto v spomin dneva, ko je rajni škof dr. Gregorij Rožman pred sedmimi leti blagoslovil slovensko kapelo in začasne lesene prostore, v katere so se preselila iz cerkvene hiše v ul. Victor Martínez 50, Društvo Slovencev, uredništva in uprave Svobodne Slovenije, Oznanila in Duhovnega življenja ter Dušnopastirska pisarna. Sv. maša za dobrotnike Slovenske hiše

Letošnje žegnanje je bilo v nedeljo dne 24. novembra. Dopoldne ob pol dvanajstih je imel g. direktor Anton Orehar sv. mašo za vse dobrotnike Slovenske hiše. Med mašo, ki je bila na odru v dvorani, so peli Gallusovi pevci, g. direktor Orehar je pa v cerkvenem govoru razvijal misli o nalogah slovenske ideološke emigracije in njenih domov za narodno in versko ohranitev

Nastop otrok iz slovenskih šolskih tečajev

Popoldansko prireditev so najprej izpolnili otroci slovenskih šolskih tečajev s svojimi točkami, nato pa g. direktor Orehar s poročilom o dosedanjem delu za Slovensko hišo.

Spored so začeli otroci Slomškovega tečaja iz Ramos Mejie (gdč. Anica Šemrov). Izvajali so simbolično vajo na besedilo pesmi „Bodi zdrava domovina", zaključili jo pa s petjem himne „Naprej zastava Slave"; „Naša četica koraka" je bil naslov drugi točki. Podali so jo otroci šolskega tečaja Francetа Balantič iz San Justa (gdč. Angelca Klanšek). Pokazali so, kako znajo spretno žagati les in si s pesmijo sladiti delo; kot kuharji so nastopili otroci iz šolskega tečaja Ivana Cankarja v Berazateguiju (gdč. Anica Šemrov). Igro otrok s šolo so prikazali otroci iz šolskega tečaja Narteja Velikonje v Hurlinghamu (gdč. Katica Kovač); otroci šolskega tečaja škofa Ireneja Friderike Barage v Slovenski vasi v Lanusu (ga. Zdenka Jan) so odpeli več pesmi in nastopili tudi v krajšem prizorčku; Rajanje kola so izvajali zopet otroci tečaja Ivana Cankarja iz Berazateguija; prizorček Metka in voda so podali otroci iz tečaja Simona Gregorčiča iz San Miguela (gdč. Mija Markeževa); kot perice so pokazale svojo spretnost v pranju in petju učenke iz tečaja dr. Franceta Prešerna v Morónu (gdč. Mija Markeževa); naslednjo točko so imeli otroci iz šolskega tečaja škofa Gregorija Rožmana v San Martinu (gdč. Katica Kovačeva). Pod vodstvom g. Borisa Pavšerja so nastopili z raznimi inštrumenti ter zaigrali tri glasbene komade; Slovenska zastava je bil naslov prizoru, v katerem so nastopili otroci tečaja nadškofa dr. A. B. Jegliča iz Buenos Airesa (ga. Marjana Batagelj). Zaključno točko so podali otroci vseh tečajev. V mogočnem otroškem zboru so zapeli več slovenskih pesmi pod vodstvom gdč. Anice Šemrov.

Za prireditev so bili otroci dobro pripravljeni, kar je zasluga voditeljic omenjenih šolskih tečajev in učiteljic petja (ga. Olga Škofičeva v Morónu) ter g. Pavšerja, ki toliko požrtvovalnosti posveča glasbeni vzgoji slovenske mladine v San Martinu ter je z njo ustvaril orkester, ki smo ga lahko veseli. Toda udeleženci prireditev od vseh točk niso dosti imeli, ker otrok zaradi nemira v dvorani sploh slišali niso. Zato bi bilo res želeti, da se na naših prireditvah kulturni del in družabni strogo ločita. Med izvajanjem kulturnega sporeda naj udeleženci prireditev sledijo samo temu in naj ne naročajo jedil in pijač, fantje in dekleta pa naj med tem s postrežbo gostov počakajo in naj se potem v družabnem delu prireditve živahneje zasučejo, da blagajna ne bo prav nič prikrajšana.

Dosedanje delo za Slovensko hišo

Poročilo o njem je podal g. direktor Anton Orehar. V njem je med drugim navajal:

Praznovanje žegnanja v Slovenski hiši je praznik vse slovenske skupnosti v Argentini, ki ima tukaj svoj osrednji dom, katerega je pred 7 leti blagoslovil, danes že rajni škof dr. Rožman.

Hvala vsem, ki sodelujete na tem dnevu, šolskim tečajem in njihovim voditeljem, pevcem, vsem, ki ste karkoli darovali, ali pomagali pri delu, ter vsem, ki ste na prireditev prišli. Pozdravljeni vsi, zastopniki vrhovnega političnega vodstva Slovencev, zastopniki društev, krajevnih domov.

Današnji dan izrekamo hvalo Bogu, ki nas je vsa leta pri gradnji Slovenske hiše spremljal s svojim blagoslovom in vam vsem, ki ste s svojimi darovi pomagali do današnjega dne.

Je pa žegnanje tudi dan obračuna, ki ga odbor daje Slovencem o tem, kako je gospodaril, ker drugega občnega zbora nimamo. Leta 1954 smo svet kupili in hišo, kjer so stanovali rojaki; za preselitev naših uradov in organizacijskih prostorov smo morali zgraditi na dvorišču zasilne prostore. To je stalo 455.932.47 pesov, namreč nakup in ureditev prostorov. Inventar hiše je65.918.68 pesov, inventar kapele 26.229.65 pesov, gotovina od uprave hiše 46.337.21 pesov.

Skupaj je bilančna vrednost hiše z zemljiščem in inventarjem 604.426.21 pesov. v resnici pa je vrednost v današnji valuti najmanj štiri do petkrat večja.

Za plačilo te imovine se je zbralo prispevkov od dobrotnikov v znesku: 643.049.60 $: z gospodarstvom se je v 8 letih pridobilo 168.376.61 $. Pasiva na tej imovini ni nobenega.

Obračun za gradnjo dvorane, ki se vodi posebej, je 1. novembra 1963 sledeč: Gradnja dvorane z vsemi deli in stanjem, v kakršnem se vidi danes je stala 2,994.160.30 $. Preselitev pisarniških prostorov, kuhinje in zasilnih dva sob 47.745.90 $. Skupaj 3,041.896.20. Dohodki za plačilo tega so bili: Darovi dobrotnikov 1,642.105 $; prodaja starih ostankov 41.056 $.

Razlika med obema zneskoma je na dolgu, ki smo ga mogli začasno pokriti s posojilom iz Čebelice, v katero so na prošnjo vložili rojaki, zlasti iz naših organizacij, posebej KA in tudi posamezniki. Prav to nam pokaže, kakšnega pomena je Čebelica, v katero morete vložiti tudi denar, ki ga rabite v par mesecih in vam ga izplača ustanova, kadar želite. Doslej se še ni zgodilo, da komu ne bi mogli izplačati vloge ob roku, ko je prosil in pri letnem prometu, ki ga imamo v Čebelici v zadnjih letih okrog 4 milijonov pesov, nismo še doslej izgubili ničesar. Veliko pa že pomagali rojakom v bolezni, pri gradnji njihovih hiš, ko so denar hitro potrebovali, ali nakupu nujno potrebnih strojev. Želeti je le to, da bi rojaki še bolj vlagali v Čebelico, tudi male zneske, morda tudi le 100 pesov mesečno, n. pr. otroci, ali starši za nje. Tako bi občutno pomagali gradnji Slovenske hiše in potrebnim rojakom.

Nabrana vsota 2,037.100.60 $, ki se je dosedaj nabrala, je dar 1455 dobrotnikov. To so posamezniki, družine, organizacije, podjetja, ali skupine oseb ob raznih prilikah. Povprečno pride na vsakega dobrotnika 1400 pesov.

Bilančno se vodi aktiva v znesku 3,646.322.41 $, v resnici je mnogo več vrednosti.

Koristnost zgrajene dvorane. Lansko leto smo imeli žegnanje še pod milim nebom, polnočnico za Božič pa že v pokriti dvorani in za tem smo imeli v dvorani tekom leta še 8 velikih prireditev: Prireditev Duhovnega življenja, Velikonočna polnočnica, domobranska proslava, spominski dan Turjaka in Grčaric, koncert „Gallusa", prireditev zavoda iz Adrogué, praznik Kristusa Kralja „Pridi k nam tvoje kraljestvo", mladinska prireditev in današnje žegnanje. Za tem so bile srednje prireditve Pričetek šolskih tečajev, proslava sv. Alojzija in Slomškova, obredi velikega tedna, igri: Divji lovec in Zaklad, zborovanje KA, 1100-letnica sv. Cirila in Metoda, občni zbori Zedinjene Slovenije, SFZ in SDO, predavanje planinskega društva, proslava Grčaric; prireditve Družabne pravde, socialnega dne, Borcev, starešinstva in akademikov, ljudskošolski in srednješolski tečaj skozi vse leto, družabne prireditve, seje organizacij, ki imajo tu svoj sedež v okviru Dušnega pastirstva. Uprava Duhovnega življenja in Svob. Slovenije. Če omenimo pisarne, so: Dušnopastirska, Zedinjene Slovenije. Ko se v par tednih preseli v Slovensko hišo še Slovenska kulturna akcija, bodo tako v njej imele sedež vse slovenske osrednje organizacije v Argentini, čemur naj hiša tudi služi.

Načrti za bodočnost. Manjka nam prostorov in dopolnitve dograjenih, zato moramo v bodočnosti najprej misliti na kopalnice, na obednico in kuhinjo, da bo izginila zasilna zgradba iz lesa na sredi dvorišča in bodo imeli otroci in dijaki prostor za igranje, prav tako da dobimo več prostorov za šolske učilnice.

Želje do vas. Prosim vas, da mislite na Slovensko hišo, jo podpirate po svojih močeh, da bo čim lepša in prostorna, res po besedah škofa Rožmana. „Hiša vseh Slovencev v Argentini."

Nastop gojencev škofovega zavoda iz Adrogueja

Po govoru g. direktorja Oreharja so izvajali vrsto šaljivih točk gojenci Rožmanovega zavoda iz Adrogueja. Kot je pri njih že navada, so bili tudi za ta nastop dobro pripravljeni ter so s svojimi duhovitimi parafrazami raznih pesnitev ter šaljivimi prizori vzbujali pri občinstvu smeh ter ustvarjali dobro razpoloženje.

Med prireditvijo se je proti večeru nad mestom razbesnela nevihta, ko je ponehala, so se pa udeleženci žegnanja začeli razhajati.

Lyndon Johnson — novi ameriški predsednik

Po atentatu na predsednika Johna F. Kennedyja je prisegel kot 36. ameriški predsednik Lyndon Johnson, ki je bil leta 1960 izvoljen za podpredsednika. Rodil se je leta 1908 v mestu Johnson v državi Texas, ki jo je ustanovil njegov ded. Osnovno in srednjo šolo je končal v rojstnem mestu, pravo pa je študiral na univerzi Geogetown v Washingtonu. V javnem življenju je začel nastopati leta 1935, ko ga je predsednik Roosevelt postavil za ravnatelja Narodne mladinske uprave za državo Texas. V poslansko zbornico je bil izvoljen leta 1937, v senat l. 1948. Od leta 1953 do 1960 je bil predsednik senata. Za podpredsednika je bil izvoljen 8. novembra 1960.

Leta 1955 je srečno prestal nevaren srčni napad. Leta 1943 se je poročil s Claudijo Taylor, ki jo po domače nazivajo Lady Bird. Imata dve hčerki Lyndo Byrd in Lucy Baines Johnson.

Novi ameriški predsednik je izjavil, da bo nadaljeval politiko svojega prednika umorjenega predsednika Kennedyja. Vse ministre in vse diplomatske predstavnike v inozemstvu je naprosil, naj ostanejo na svojih mestih in naj svojo službo vršijo naprej.

John F. Kennedy umorjen

(Nadaljevanje s 1. strani)

žalost za svojo. Božjo Previdnost prosimo s svojimi molitvami, naj podeli republiki ZDA tolažbo in moč, da bi izpolnila izredno praznino, ki je nastala z izgubo velikega predsednika Johna F. Kennedyja.

Žalost za umorjenim predsednikom Kennedyjem so poudarili v svojih izjavah predstavniki vseh demokratskih političnih strank v Argentini, razen komunistov. Tudi ni nobene ustanove in organizacije, ki ne bi bila obsodila tega zločina. Biv. min. predsednik vlade osvobodilne revolucije general Aramburu je dejal: „Smrt predsednika Kennedyja predstavlja veliko izgubo za svobodni svet, kajti v svojem političnem življenju in kot predsednik je pokazal velike sposobnosti kot državnik in kot velik demokrat. Bil je reprezentativni človek duhovnih vrlin zahodnega sveta. Ta izguba ima velik pomen za Latinsko Ameriko, kajti Kennedy je imel jasno idejo, kakšna mora biti politika ZDA do Latinske Amerike."

Biv. predsednik dr. Frondizi je dejal: „Smrt predsednika Kennedyja je tragedija za človeštvo. Njegov umor ni delo kakega norca ali osamljenega fanatika. Je kulminacija kampanje sovraštva proti idejam in plemeniti akciji padlega genialnega borca, ki so ga netili in gojili predstavniki koristi, ki nasprotujejo miru, sožitju, duhovnemu in materialnemu napredku milijonov človeških bitij, ki ta trenutek na vseh straneh sveta objokujejo izgubo voditelja. Kriminalne roke ne morejo porušiti njegovega dela. Zgodovina neizprosno koraka v smer, ki jo je on napovedal in kateri je služil z nepremagljivo intuicijo. Njegov zgled nam mora biti vzpodbuda za nadaljevanje borbe do končne zmage."

Na dan pogreba, v ponedeljek, je bil ob 11 v katedrali slovesen rekvijem. Navzoč je bil predsednik dr. Illia, vsi ministri, predstavniki oboroženih sil, cerkveni in civilni dostojanstveniki in člani diplom. zbora. Med zadušnico so člani zbora gledališča Colón izvajali Perosijevo žalno mašo, ob 12 so pa v spomin umorjenega predsednika Kennedyja zvonili z vsemi zvonovi po vseh buenosaireških cerkvah. Istočasno so bile žalne sv. maše tudi po vseh prestolnicah provinc. Radijske in televizijske postaje so prenašale potek pogrebnih slovesnosti iz Washingtona. Bilo je narodno žalovanje.

V ostalem svetu

Vatikan: Papež Pavel VI. se je zgrozil ob novici o smrti Kennedyja. Takoj je odšel v svojo kapelo in molil za pokoj njegove duše. Papeževo sožalno izjavo je prenašala American Broadcasting Company. V njej je med drugim izjavil: „Iz vsega srca objokujemo ta dogodek Izražamo željo in prošnjo, naj bi smrt tega velikega državnika ne povzročila škode ameriškemu narodu, ampak ojačila njegov moralni in državljanski čut ter utrdila njegov čut plemenitosti in sloge. Boga prosimo, naj bi Kennedyjeva žrtev služila temu, kar si je on zamišljal in kar je izvajal: svobodi narodov in miru na svetu." Končno je poudarjal, da je bil Kennedy prvi ameriški predsednik kat. vere in napovedal, da bo imel naslednjega dne mašo za pokoj njegove duše, „za tolažbo vsem tistim, ki objokujejo njegovo smrt in da ne bi vladalo na svetu sovraštva, ampak ljubezen".

Francija: Gen. De Gaulle: „Umrl je kot vojak pod ognjem za svojo dolžnost in v službi svoje države. V imenu francoskega naroda, ki je bil vedno prijatelj ameriškega naroda, pozdravljem njegov veliki zgled in njegov veliki spomin."

Vel. Britanija: Preds. Alec Douglas Home: „So trenutki v življenju, ko se um in življenje ustavita. Ta trenutek je sedaj. Vsi čutite, kakor čutim jaz, da sami sebi ne moremo verjeti, da bi bil predsednik Kennedy mrtev. Spominjam se ga kot pravičnega moža, moža, ki je sovražil neodkritost, ki je veroval, da so vsi ljudje pred Bogom enaki in tudi tako delal, ter kot politika, ki je izkoristil vse priložnosti, ki so se mu ponudile ter zrl v bodočnost s predstavo, ki je redka pri možu njegovih let." — **Churchill:** „Izguba za ZDA in ves svet je neprecenljiva. Tisti, ki bodo prišli za Kennedyjem, se bodo morali še bolj boriti, da bodo dosegli ideale svetovnega miru in človeškega dostojanstva, katerim je Kennedy posvetil svoje predsedstvo." — **Harold Wilson,** preds. lab. stranke: „Izrekam počastitev tistemu, ki je bil dober prijatelj te dežele, velik mednarodni državnik in velik borec za mir. Njegova velika borba za enakost ras v ZDA je nekaj, kar bo segalo neprimerno dalje v spomin kot njegovo življenje." — **Attlee:** „To je resnično strašna tragedija. Bil je sijajen fant, od katerega smo lahko pričakovali še velikih stvari. Bil je človek veljkega poguma in dalekovidnosti."

Zah. Nemčija: Preds. Erhard je v nedeljo sklical vlado na žalno sejo. Vsi nemški politiki poudarjajo veliko izgubo Kennedyjevo za ves svet." Berlinski župan Willy Brandt je dejal: „Izgleda, kakor da je nenadno ugasnila velika luč, ki je svetila vsem ljudem, ki želijo mir, svobodo in boljše življenje. Berlinčani in Nemci na obeh straneh deljene države so žalostni. Jaz osebno sem izgubil prijatelja."

Italija: Preds. Segni: „To je težka izguba za vse človeštvo." Enako se izražajo predstavniki vseh it. političnih strank, vključno Togliatti iz kom. partije.

Belgija: Spaak: „Kaj naj rečem. To je strašna novica."

Sovjetska zveza: Hruščov: „Kennedy je bil politik realist, ki je delal za mir in za izboljšanje odnosov med ZDA in ZSSR." Iz Ukrajine se je vrnil takoj v Moskvo, da je osebno izrekel sožalje am. veleposlaniku. Na am. veleposlaništvo je prišlo v nedeljo tudi mlado dekle in prineslo kito cvetja z besedami: „To je v spomin na Kennedyja, ki mi je bil všeč."

V Sovjetski zvezi doslej še nikdar niso toliko pisali o nobenem tujem državniku kot sedaj o Kennedyju. Listi so objavili tudi njegove velike slike. V Sovjetski zvezi so televizijske postaje so prenašale potek pogrebnih slovesnosti iz Washingtona.

Žalost za umorjenim predsednikom Kennedyjem dele z njegovo družino in ameriškim narodom tudi slovenski politični emigranti, v trdnem prepričanju, da bo večni plamen z groba neustrašenega borca za svobodo in bratstvo narodov pregnal tudi mrak komunističnega suženjstva, v katerem še vedno ječi slovenski narod.

IZ TEDNA V TEDEN

Brazil je na najboljši poti, da zgrmi v gospodarsko razsulo. S to ugotovitvijo je opisal sedanji gospodarski položaj države predsednik dr. Goulart. Za tako stanje krivi gospodarsko, zlasti industrijsko razvite države. Tu misli v prvi vrsti na ZDA, ki so Brazilu ustavile pomoč, ker po aprilskem dogovoru brazilska vlada ni izpolnila gotovih obveznosti, ki jih je prevzela. Brazilski parlamentarci, ki ne odobravajo politike predsednika dr. Goularta, in brazilski tisk, odločno zavračajo gornje predsednikove trditve ter zatrjujejo, da so preračunane samo na to, da bi dobil čim več pooblastil, s katerimi bi se hotel samo utrditi na oblasti.

Komunistična filocastrovska „osvobodilna fronta" v Venezueli nadaljuje s terorističnimi akti, s katerimi hoče doseči preprečitev splošnih volitev dne 1. decembra. Za dosego tega cilja je omenjena komunistična teroristična skupina prejšnji teden napovedala splošno stavko. Ta ni uspela povsod tam, kjer so bili delavci in obrtniki zavarovani pred napadi in grožnjami komunističnih nasilnikov. Med policijo in kom. izgredniki je pa prišlo na več mestih v Caracasu do pouličnih spopadov, ki so zahtevali več mrtvih in ranjenih.

Politična komisija Organizacije združenih narodov je odobrila predlog, naj bi Latinska Amerika ostala atomsko nevtralno področje. Se pravi, da na področju držav Latinske Amerike ne sme biti nobenega atomskega orožja. Za gornji predlog je glasovalo 89 delegatov, proti ni bil nobeden, 14 zastopnikov se je pa glasovanja vzdržalo.

Aldo Moro, glavni tajnik italijanske krščansko-demokratske stranke, je objavil, da je s predsednikom italijanske socialistične stranke Pietrom Nennijem dosegel sporazum za sestavo nove italijanske sredinsko-levičarske vlade. Dogovor med obema političnima prvakoma morata v prvi vrsti odobriti še krščansko-demokratska in socialistična stranka. Pri krščanskih demokratih bodo težave z desničarji, pri socialistih pa pri levičarjih. Pa tudi ostali dve stranki, ki naj bi sodelovali v novi vladi — republikanci in Saragatovi socialdemokrati, morata dati še pritrdilno izjavo.

V Beogradu se je prejšnji teden mudil na obisku predsednik kom. Romunije George Georgiu-Dej. S Titom sta imela več razgovorov. V zdravicah, ki sta jih izmenjala na slavnostni pojedini, sta se zavzemala za predlog ,naj bi bilo balkansko področje brez atomskega orožja. Odobravala sta tudi moskovski dogovor glede omejitve atomskih poizkusov.

Vlada republike Kongo je stopila na prste sovjetskim „diplomatom" v tej državi. Za dva je namreč ugotovila, da sta se bavila z vohunstvom. Dala jih je zapreti, nato pa izgnati. Moskovska vlada je zaradi tega vložila oster protest, ki pa kongoških oblastnikov ni prav nič prestrašil, ker so izdali še nove odredbe, s katerimi bodo preprečili nadaljnje vohunsko delo sovjetskim diplomatskim predstavnikom v tej državi.

Novice iz Slovenije

Sedanji oblastniki v Sloveniji bi radi od turistov izsilili čim več denarja. Zato gostinskim podjetjem nalagajo neprestano vedno večja finančna bremena, ta jih pa potem prevaljujejo na turiste. Posledica je padanje števila gostov, zlasti domačih. To so nedavno ugotovili na sestanku v Ljubljani, da so „nenehna vsiljenja podražitve začele odganjati iz komercialnih gostišč domače goste. V hotelih npr. prespijo noč samo še tisti domači gostje, ki imajo dnevnice.“ Navajali so, da so se kljub temu, da je „gospodarska zbornica že sprejela v svoj program poživitve zasebnega gostinskega omrežja in da je v tej smeri tudi občina pošiljala ustrezna priporočila, letos v okraju zmogljivosti zasebnih gostišč znižale za 3570 sedežev. Zdaj ima zasebni sektor 39% vseh gostinskih zmogljivosti v okraju, pri gostinskem prometu pa je udeležen le z 8%.“

V Ljubljani že več let napovedujejo zgraditev novega modernega hotela Lev. Dograditev hotela so pa morali že večkrat preložiti. Sedaj napovedujejo, da bodo verjetno prvi gostje lahko prestopili prag novega hotelskega obrata v Ljubljani še pred koncem tega leta. Vodstvo obrata zatrjuje, da bodo cene in pijače enake cenam v ostalih hotelskih podjetjih, prenočevanje bo pa zelo zasoljeno, kajti v enoposteljski sobi s kopalnico, odn. prho bo po sedanjih računih stalo od 3200 do 3750 dinarjev, za prenočevanje v sobi z dvema posteljama s kopalnico odn. prho bo pa treba plačati od 5000 do 5700 dinarjev.

V Ljubljani je 5. oktobra umrl eden od stebrov sed. komunističnega režima v Sloveniji dr. Jože Potrč. Rodil se je 3. aprila 1903 v Vitarovcih pri Ptuju. Kot medicinec je v Zagrebu postal komunist in postal najtesnejši sodelavec Borisa Kidriča. Zaradi komunizma je bil pred vojno večkrat zaprt, vojna leta je preživel v nemškem vojnem ujetništvu, po vrnitvi v Slovenijo je takoj zasedel vodilna mesta v partiji in leta 1946 postal minister za prosveto v vladi LRS, l. 1949 min. za znanost in kulturo, od l. 1950 bil minister in kasneje predsednik republiškega sveta za ljudsko zdravstvo in socialno politiko, od l. 1952 pa je član izvršnega sveta LRS. Pokopali so ga z največjimi častmi in v slovo so mu govorili najvidnejši predstavniki komunističnega režima v Sloveniji.

V Celju so začeli obnavljati staro opatijsko cerkev. Poročilo navaja, da je bila znana starinska cerkev že v tako slabem stanju, „da je kvarila estetsko zunanjost mesta.“

V Etnografskem muzeju v Ljubljani imajo številne predmete, ki se nanašajo na zgodovino in življenje narodov v posameznih državah Latinske Amerike. V zadnjem času je ta muzej za šolsko mladino prirejal posebne šolske ure o Latinski Ameriki, na katerih je muzejski kustos na podlagi predmetov iz držav Latinske Amerike ter ob ogledu teh eksponatov in prikazovanju slik ter diapozitivov otrokom nazorno pripovedoval o življenju, šegah in navadah narodov v Latinski Ameriki.

Slovenska filharmonija v Ljubljani je začela letošnjo zimsko koncertno sezono dne 28. septembra 1963 s koncertom, ki ga je dirigiral Lovro Matačič. Na sporedu so bila Wagnerjeva dela ter Beethovnova sinfonija Eroica.

Vsa konditorska podjetja v Sloveniji so s svojim dosedanjim mehanizirano-obrtniškim načinom obratovanja zastarela in z njimi ni več mogoče vzdržati pritiska konkurenčnih podjetij. Na sestanku so ugotovili, da je rešitev tega vprašanja samo v specializaciji. Tovarna čokolade, bonbonov, pecilnih praškov in keksov Sana v Hočah pri Mariboru naj bi se posvetila samo izdelavi pudingov, pecilnih praškov in vanilijevega sladkorja ter naj bi v ta namen modernizirala svoje strojne naprave.

V Mariboru je bilo V. mednarodno srečanje filatelistov iz Jugoslavije in Avstrije. Domače in tuje goste je pozdravil predsednik Filatelističnega društva Maribor dr. Mirko Brolih.

Stoletnico zgraditve proge med Mariborom in Dravogradom ter Celovcem so ob koncu septembra proslavili na ta način, da je s postaje Maribor-Studenci vozil poseben starinski vlak v Celovec. Z vlakom so potovali v Celovec predstavniki mariborske okrajne skupščine, mariborskega mesta ter železniške uprave.

Na zasedanju okrajne skupščine v Mariboru so med drugim razpravljali o kmetijskih in gospodarskih vprašanjih. Ugotovili so, da so v prvih sedmih mesecih letošnjega leta v okraju povečali družbena zemljišča za 3350 ha, kar je 52% celotnega plana in polovica vseh podružbljenih zemljišč v Sloveniji. Pa so govorniki zatrjevali, „da to še ni dovolj“ in da bo treba „nakupu kmetijskih zemljišč še naprej posvečati veliko skrb“. Navajali so tudi podatke glede izvajanja „programa za pogodbeno sodelovanje“ ter ugotovili, da bodo „z minimalnimi agrotehničnimi ukrepi, ki so predpisani z občinskimi odloki, od okoli 30.000 ha posevkov ozimnih žitaric zajeli kar 90%.

L Ljubljani je bil v začetku septembra na obisku predsednik štajerske deželne vlade v Gradu Franz Krainer.

Umrli so. V Ljubljani: Ernest Faninger, bančni dirigent v p., Ludvik Benčina, učenec, Marija Pehani, učiteljica v p., Ivan Smole, ključavničarski mojster, Marija Gorišek roj. Mejavšek vdova, Marija Šalehar roj. Novak, žena inšpektorja PTT v p., Vladimir Velušček, predstojnik sodišča v p., Mihael Beljan, sodnik v p., Jožica Šubert roj. Gaber, poštna kontrolorka v p., Neža Pavšelj roj. Paček, Majda Jakoš, uslužb. tov. električnih aparatov in Franc Glavan, splošni ključavničar v Strahomeru, Ivanka Bertoncelj roj Erbežnik v Bizoviku, Franc Strmšek, biseromašnik in župnik v p. v Šmihelu nad Mozirjem, Venceslav Doljak v Šfofji Loki, Tomaž Pirc, čuvaj v Domžalah, Slava Pegan v Ilirski Bistrici, Franja Milavec roj. Kuzman v Dolenji vasi pri Cerknici, Alojz Hočevar, pleskar v Sp. Hrušici, Ciril Gorjup, član opernega orkestra in filharmonije v p. v Mariboru, Ciril Munih, duhovnik na Mostu na Soči, Janez Jazbec, miličnik na Vranskem, Doroteja Trenc roj. Luschin v Št. Jerneju, Franc Čamernik, ključavničar, bivši svetnik zbornice za TOI v Cerkljah, Pavla Jirak roj. Čuk v Vipavi, Mila Potočnik roj. Jalen v Kropi, Edi Guzaj, rudarski nadzornik v Zagorju, Slavka Leskovar v Radovljici in Peter Kuclar, uslužb. komunalnega podjetja v Mengšu.

SLOVENCI V ARGENTINI

BUENOS AIRES

Na skupni izseljenski proslavi, ki bo v nedeljo, 1. decembra ob 17,30, bo slov. skupino predstavila drugim narodom folklorna skupina fantov in deklet iz San Justa. Na programu bo najprej sv. maša in sicer v cerkvi sv. Janeza Evangelista, ki jo bo daroval škof msgr. Carreras, predsednik izseljenskega odbora, nato pa bo v dvorani proslava.

Kraj: ulica Olavarría 486, Boca, Buenos Aires.

Dohod je takle: Iz San Justa in R. Mejía kol. 223; iz Primera Junta kol. 23 in 25 — ulica Almirante Brown 1300 in Olavarría.

Rojaki toplo vabljeni!

Slovensko petje v Remedios de Escalada

Preteklo nedeljo, ob priliki farnega žegnanja, je gostoval zbor priznanih pevcev naše slovenske skupnosti. Pel je latinsko mašo, med njo pa je zadonela s cerkvenega kora tudi naša lepa cerkvena pesem. Po maši je bil zbor deležen s strani župnika, msgr. Casanove, in drugih uglednih cerkvenih sodelavcev lepega priznanja za petje med mašo. Farani so zbor po maši lepo pogostili. Župnik, msgr. Casanova, ki je star prijatelj Slovencev, se je v družbi pevcev zadržal do njihovega odhoda domov — šele, ko so mu obljubili, da ga obiščejo prav kmalu, ob priliki župniškega slavja.

Osebne novice

Družinska sreča. V družini Antona Andrejaka in njegove žene ge. Jože roj. Šturm se je rodila hčerka Martina Lucija. Čestitamo!

Poroka. V župni cerkvi v Ramos Mejíi sta v soboto 23. novembra t. l. sklenila sveti zakon Vinko Tomazin in gdč. Magdalena Šter. Priči sta bili: ženinu njegova sestra ga. Jožica por. Tušek, nevesti pa njen oče Alojzij Šter. Poročne obrede je opravil slovenski dušni pastir v Ramos Mejia g. Janez Kalan. Mlademu paru ob vstopu v novo življenje želimo mnogo božjega blagoslova.

† **Ema Požar.** V Ramos Mejíi je dne 12. nov. t. l. umrla v 68. letu starosti ga Ema Požar. Za njo žalujejo hčerki Roza por. Špeh in Norma por. Beretta brat Ricardo, zet Janez Špeh in vnukinja Majda. Vsem izrekamo sožalje, rajni pa želimo večni mir in pokoj.

RAMOS MEJIA

Materinska proslava. Otroci slovenskega tečaja Antona Martina Slomška so v soboto, 9. novembra, povabili svoje mamice v Slomškov dom. Polnoštevilno so se zbrale matere (pa tudi očetje in drugi ljudje) proti večeru v domu. Ker je nagajalo vreme, so morali opustiti misel na lepi oder na prostranem vrtu in napraviti zasilnega le z zavesami v dvorani.

Zbrane matere in vse ostale je pozdravil predsednik krajevnega šolskega sveta Franc Pergar, posebej še g. kateheta Matijo Lamovška, mladinskega referenta Zedinjene Slovenije Aleksandra Majhna in predsednika Slomškovega doma Janeza Brulo.

Prvi so pridirjali na „oder“ konjički (Feri Cestnik, Marko in Tonček Marin, Joško Novak, Rudi Potočnik in Franci Schiffrer) po pesmi „Hi, konjiček, hi!“ — Naslednji je bil prizor „Voščit gremo“. Sodelovali: Feri Cestnik, Franci, Marjetka in Silva Durič, Jožica Kržišnik, Helena in Marta Medved, Mimi in Neda Vesel. — Nato je prav lepo zaigral na harmoniko Edi Nagode „Jaz pa grem na zeleno travco“ in „Navzgor se širi rožmarin“. — Ladko Telič je pogumno recitiral „Tvoji koraki, mamica“ (Ksaver Meško). — Potem je prišla na vrsto kitara Kristine Durič s sopevkama Silvo Durič in Mojco Prešeren. Zapele so „Mamica, reci, odkod“ in „Mamica je kakor zarja“. — Zatem je Helena Jeločnik gladko in občuteno recitirala „Brez matere“.

Naslednjo točko izbranega in pestrega sporeda je pripravila gdč. **Renata Sušnik,** ki poučuje 3. in 4. razred: **„Voščilo mamicam“** (dr. Tine Debeljak). V imenu obeh razredov so voščili: Feri Cestnik in Marjetka Durič, Tatjana Jeločnik, Nežka Kastelic, Irena Opeka, Polonca Pintar, Marija Potočar, Franci Schiffrer in Mimi Vesel. — Nato je zapela vsa srednja in višja skupina pod vodstvom voditeljice slovenskega tečaja, učiteljice **Anice Šemrov** (ki je tudi vso proslavo naštudirala in vodila): „Kaj bi le ptičica“ in „Krasno je sonce“. — Sledili so **„kuharji“** (Marko Fink, Franci Habat, Marko Hrovat, Franci Klemenc, Tonček Marin, Joško Novak, Lojze Opeka, Jurček Pintar, Niko Potočnik in Ladko Telič) v svojih originalnih „uniformah“. Ti so povabili vse mame na gostijo, ki jo je pripravil krajev. šol. svet, za štiri dni in noči... A mamice so se odzvale le za eno do dve uri, ker so jih razne dolžnosti, pri katerih jih nihče ne zna nadomestiti, klicale domov. Med okusno gostijo so srečne in zadovoljne kramljale o prisrčni in uspeli proslavi ter darovih, ki so jih prejele med prireditvijo od svojih otrok. Nižja in višja skupina (ki ju poučuje gdč. Šemrov) je namreč podarila materam svoje slike, ki jih je napravil po izredno nizki ceni g. Marijan Šušteršič, srednja skupina (gdč. Sušnik) pa je podarila svojim mamicam iz blaga narejene kokoške.

Vsi nastopi so bili dobro in skrbno pripravljeni ter zelo ljubki. Gotovo sta vse presenetila poleg drugih zlasti Marjetka in Feri. Marsikatera točka nam bo ostala nepozabna... Tesen prostor za zavesami za toliko nastopajočih otrok ni prav nič motil celotnega poteka pri občinstvu, čeprav je precej oviral prireditelje.

Roditelji smo globoko hvaležni obema gospodičnama za ves napor, zlasti gdč. A. Šemrov, ki že 14 let požrtvovalno vztraja in se ne ustraši nobenih žrtev. Posebno nas veseli, da polagata poleg učnih uspehov važnost tudi na vzgojo, da negujeta pri naših otrocih, kakor je učinkovito pokazala ta proslava, predvsem ljubezen in spoštovanje do staršev. Naša iskrena zahvala razen gospodičnama za uspešno in zaslužno delo v korist našim otrokom in v naše veselje tudi kraj. šolskemu svetu in vodstvu Slomškovega doma, ki rada nudita tečaju vse, karkoli moreta!

Bren o Baragi

Tak je naslov knjigi, ki je izšla kot prvi zvezek zbranih spisov dr. p. Hugona Brena o škofu Frideriku Baragi. Zbral jih je in uredil dr. Filip Žakelj, ki je tudi napisal številne opombe. V veliki zmoti bi bil tisti, ki bi po naslovu ali kako drugače sklepal, da je ta knjiga namenjena le kakemu ožjemu krogu. Nasprotno! Po vsebini in po obeh osebnostih, kateri obravnava, zasluži, da pride v vsako slovensko hišo. Najprej je bil dr. Hugo Bren taka osebnost, da bi jo moral vsaj v glavnih potezah poznati vsak slovenski izseljenec. Nič ne pretirava dr. Filip Žakelj v uvodu knjige, ko pravi: „P. dr. Hugo Bren je bil tako pošten človek, tako iskren Slovenec, tako globok kristjan, kot frančiškan tako zelo evangeljskega duha, tako vnet duhovnik in tako velik Baragoslovec, da bi zaslužil temeljit življenjepis v debeli knjigi.“

Da je ta trditev resnična, dokazuje kratek življenjepis dr. Brena, ki sledi uvodnim besedam. Kot povest se bere opis njegovega življenja od rojstva leta 1881 na Rovišah pri Litiji do vstopa v ljubljanske šole, in še posebej najbogatejši del njegovega življenja, ki nosi naslov: frančiškansko življenje. Že ta kratek življenjepis daje slutiti, da je bil dr. Hugo Bren velik misijonar, priljubljen pisatelj, odličen govornik in dober človek. To dokazuje njegovo delo v Evropi, kakor tudi v Ameriki, kamor je trikrat potoval.

Bil pa je tudi velik Baragoslovec P. Bernard Ambrožič, ki je Hugonovo delo za Barago precej od blizu gledal, je o njem trdil: „P. Hugo je bil prvi Slovenec, ki je z vso resnostjo vrgel v svet zahtevo po delu za Baragovo beatifikacijo. Če je zahteva premočna beseda, zamenjajmo jo s pobudo. Stvar se ni takoj prijela. Ko pa danes gledamo nazaj, ko stavljamo toliko nade v delo za Barago, zlasti v okrilju Baragove zveze v Združenih državah in drugod, je treba ugotoviti, da je vse to delo izšlo iz pobud in zamisli p. Hugona.“ Dalje navaja knjiga, da so se podobno izražali o Hugonovem delu za Barago dr. Alojzij Odar, p. Prešeren, Jože Košiček, p. Robert Mazovec, Jože Gregorič in drugi.

Najbolj zgovoren dokaz gorečnosti p. Brena v delu za beatifikacijo škofa Barage, so njegovi spisi o Baragi, katerih prvi del je glavna vsebina te knjige. Iz teh spisov zvemo polno zanimivosti o osebnosti škofa Barage ter o njegovem delu in življenju. Iz teh spisov zvemo tudi razne druge zanimivosti. Med drugim to, da je bil, v kolikor je dosedaj ugotovljeno, prvi Slovenec, ki je prišel v Ameriko, jezuitski misijonar p. Marko Anton pl. Kapus. Eno njegovih pisem, ki jih je pisal iz Amerike, je iz leta 1699. Prva Slovenka, ki je šla v Ameriko, pa je bila sestra škofa Barage Antonija, ki je leta 1837 odšla z bratom kot misijonarka, ko se je ta vračal iz obiska v domovini nazaj v misijone. Takih in podobnih zanimivosti je v teh spisih mnogo.

To delo, ki ga je opravil dr. Filip Žakelj, da je zbral in uredil te spise, je res zaslužno delo in lep doprinos k popularizaciji Baragove osebnosti. Je pa ta knjiga tudi lep spomin 10-letnice smrti p. Hugona Brena.

Knjigo, ki je izšla kot drugi zvezek Baragove knjižnice, je izdala Južnoameriška Baragova zveza, tiskala pa tiskarna Editorial Baraga, S. R. L. Cena knjigi je $ 200 in se dobi v Dušnopastirski pisarni 4158, Buenos Aires.

Vsak teden ena

GORETI HOČEM...
France Balantič

Goreti hočem sebi, novim dnevom!
Že moja pesem v plamen se spreminja.
Na naklu smrti srp pozvanja,
že v žoltem snopju groze plapolam...

Naj bom še dolgo bakla nema,
ki potnikom samotnim v noč gori!

SLOVENCI PO SVETU

AVSTRALIJA

Mednarodno priznanje slovenski emigrantki v Avstraliji. Mednarodna katoliška vseljenska komisija — International Catholic Migration Commission s sedežem v Ženevi razpiše vsako leto nagradni natečaj za esej. Letošnji je imel naslov: Kaj sem prinesel deželi, ki me je sprejela? Omenjena komisija je prejela 69 sestavkov iz 13 držav. Prvo nagrado 100 dolarjev je dobil italijanski naseljenec v Brazilu Luigi Pesseto, nagradi Mednarodnega vladnega odbora za evropsko imigracijo — International Committee for European Migration po 50 dolarjev sta dobila Cristel Barber, nemška naseljenka v Kanadi in Rodolfo Roldan, španski naseljenec v Brazilu. Nagradi Visokega komisarja za begunce Združenih narodov pa sta prejela Anica Sernec iz Melbourna v Avstraliji in neki Andrej Bertels Menschoy, ki je po poročilu omenjene komisije tudi begunec iz Jugoslavije. Po prihodu v novo deželo je pričel z najnižjimi deli, toda s pridnostjo in vztrajnostjo je prišel do profesorskega mesta na agrikulturnem institutu v Rio Grande Do Sul v Brazilu. Anica Sernečeva je vneta delavka v slovenski skupnosti v Melbournu ter v njej vodi slovenski šolski tečaj.

V mestu Adelaide je umrl star komaj 50 let Peter Markič. Pokopali so ga 21. oktobra na pokopališču v Hindmarschu.

Slovenci v Melbournu bodo odslej imeli dva slovenska duhovnika. G. p. Baziliju bo namreč prišel v pomoč p. Odilo iz Sydneya.

Slovensko društvo v Sydneyu bo priredilo miklavževanje 1. decembra t. l.

ZBORNIK SVOB. SLOVENIJE 1964

s 340 strannmi presega vse dosedanje. Vsebinsko je tako bogat in pester, da bo zadovoljil slehernega bralca. Je tudi bogato ilustriran.

V prednaročilu in predplačilu stane do 8. decembra 1963 samo 470 pesov. Po pošti v Argentini 500 pesov.

V redni prodaji po 8. decembru bo cena $ 570,– za izvod, po pošti v Argentini 600 pesov

Ne zamudite te izredne priložnosti! Če ga še niste naročili, storite to še danes!

Erhard pri De Gaullu

Novi predsednik zahodnonemške vlade Ludwig Erhard je svoj prvi obisk v tujini napravil pri De Gaullu v Parizu. Na dvodnevni konferenci sta razpravljala o francosko-nemškem sodelovanju ter o drugih svetovnih problemih.

Erhard je izjavil, da smatra francosko-nemško sodelovanje ter evropsko enotnost za prve korake k večji atlantski skupnosti, ki bo obsegala politične, gospodarske, vojaške in socialne zadeve. Erhard je tudi izjavil, da je francosko-nemško sodelovanje temelj njegove politike ter dodal: „Smatram to politiko za svoj cilj.“ Ugotavlja, da je prišlo sicer do manjšega zastoja v ustvarjanju skupne evropske politike in to zaradi razlik glede oblike integracije. Vendar smatra, da bo morala Evropa ustanoviti skupne politične institucije, da bi zmogla zahtevati položaj, ki ji pripada v svetu.

Erhard je nadaljeval: „ZDA, ki sodelujejo z nami, imajo pravico zahtevati priznanje, da so vedno zagovarjale in pomagale pri ustvarjanju evropske skupnosti. Sodelovanje in zveza med Evropo in ZDA predstavlja v sebi najboljše zavezništvo in dobrobit tudi ostalemu svetu.“

„Kar tiče prijateljstva med Zahodno Nemčijo in Francijo, pa nihče ne more biti temu prijateljstvu bolj naklonjen kakor jaz; toda ne bi bil odkrit, če ne bi priznal, da more prijateljstvo najsigurneje počivati le v Evropi, ki bi bila vsa svobodna in ta povezana v trdno zavezništvo čez Atlantik na političnem, gospodarskem, vojaškem in socialnem področju.“

V tem pogledu, namreč tesnega sodelovanja z ZDA, se z Erhardom ne strinja De Gaulle, ki hoče združeno Evropo kot neodvisno in svobodno področje, proč od vsakega ameriškega vpliva.

Kljub temu pa so govorniki Erharda in De Gaulla izjavili, da so njuni razgovori bili „odlični, plodonosni in zanimivi.“

V skupnem poročilu sta De Gaulle in Erhard potrdila nujnost francosko-nemškega sodelovanja na podlagi pogodbe, ki sta jo letošnjega januarja podpisala De Gaulle in Adenauer. Dodajata, da „pogodba ni izključujoča, pač pa odprta za druge evropske države“. Glede razdeljene Nemčije državnika v skupnem poročilu poudarjata, da ima „nemški narod pravico do samoodločbe“. Izrekata upanje na uspešen zaključek razgovorov v Ženevi za zmanjšanje gospodarskih ovir med SET-om, ZDA in drugimi gospodarskimi področji.

PO ŠPORTNEM SVETU

Branko Vivod, član celjskega Kladivarja je kot prvi Slovenec preskočil 2 metra, 10. oktobra pa je premaknil mejo: 202 cm — nov slovenski rekord v skoku v višino. Nov višek je postavil tudi **Pikula** v metu krogle s 16,11 m.

Košarkarsko moštvo Slovana iz Ljubljane je nov član jugoslovanske državne lige, drugi član pa je Split. Tako Slovenijo po nekaj letih presledka spet zastopata dve moštvi v državni ligi: Olimpija in Slovan. Za uvrstitev v ligo so bile v Velenju kvalifikacijske tekme, za vstop pa so se borili: Ivangrad (Črna gora), Rabotnički (Skopje), Sloboda (Beograd), Mlada Bosna(Sarajevo), Split in Slovan. Prvo mesto je zasedel brez poraza Slovan. V moštvu Slovana igrajo: Peterka, Dolinšek, Brišnik, Smolčič, Samaluk, Stražar, Oblak, Strehovec.

Ženska ekipa Slovana se je pa borila za vstop v ligo v Sarajevu, toda letos še ni uspela. Premagala jo je sarajevska Bosna.

Jesse Owens je prav gotovo še vedno eden najbolj znanih lahkoatletov. Posebno je njegova zvezda blestela na olimpijadi v Berlinu leta 1936. Tedaj je odnesel kar tri zlate medalje in četrto v štafeti 4x100. Tedaj je dosegel na 100 m 10,3 na 200 m 20,7 in v skoku v daljino 8,06 .Čeprav je od tega že 27 let in je Owens 12. septembra praznoval že 50-letnico, so vendar ti rezultati še vedno izredni in so redki atleti, ki jih presegajo. Verjetno pa ni enega atleta, ki bi v vseh treh disciplinah Owensa presegel.

Kakor smo že omenili v prejšnji številki, je Jugoslavija dosegla na evropskem košarkarskem prvenstvu samo tretje mesto. V predtekmovanju je brez poraza zasedla prvo mesto v skupini. Sovjetska zveza pa v svoji. Jugoslavija je premagala: Nizozemsko 107:62, Izrael 80:73, Italijo 71:69, Turčijo 79:67, Belgijo 95:62, Madžarsko 82:73, Bolgarijo 76:66. V polfinalu pa jo je premagala Poljska s 83:72, v drugem polfinalu pa je SZ odpravilo Madžarsko s 89:51. V tekmi za tretje mesto je Jugoslavija premagala Maržarsko s 89:61, Sovjetska zveza pa je osvojila prvo mesto z zmago nad Poljsko s 61:45.

OBVESTILA

Prvo sveto obhajilo slovenskih otrok bo v nedeljo, 8. decembra, na praznik Brezmadežne, ob 9,30 v Slovenski hiši.

XV. kulturni večer SKA bo v soboto, 30. t. m. ob 19 pri Bullrichu, Sarandí 41, Capital. Predavata Ruda Jurčec in dr. Vinko Brumen: „Pogled nazaj po 10 letih delovanja SKA".

V Slovenski vasi bo v nedeljo, 1. dec., ob 16 zaključek slov. šol. tečaja „škofa Friderika Barage". Na sporedu je petje, deklamacije, prizorčki. Vabljeni!

V Carapachayu bodo 1. decembra lanuški igralci uprizorili Gospodovo uro. Vsi prijazno vabljeni, tudi okoličani.

Šalski tečaj škofa Antona Martina Slomška bo zaključil šolsko leto v nedeljo 1. decembra 1963 ob štirih popoldne s šolsko akademijo in razdelitvijo spričeval. Vsi starši in rojaki iz Ramos Mejíe vabljeni!

Sanmartinski mladinski orkester, sestavljen iz melodik in flavt, ki ga vešče vodi g. Boris Pavšer, bo v nedeljo, 1. decembra nastopil na pevsko-glasbeni prireditvi v San Martinu.

20-letnice smrti našega največjega sodobnega pesnika Franceta Balantiča se bomo spominjali v nedeljo, 1. decembra. Zjutraj ob 8 bo sv. maša za zaključek šolskega leta, jopoldne ob 3 pa proslava, na kateri bo govoril pisatelj in pesnik med nami begunci — Igor Adolf Škrjanec. Proslava bo v prostorih Našega doma v San Justu.

Miklavževanje v Slovenski vasi bo v četrtek dne 5. decembra ob 20, takoj po šmarnični pobožnosti v cerkvi. Paketi se bodo sprejmali od 18. ure naprej v društvenem domu.

Slovesni zaključek šolskega leta v slov. tečaju v Berazateguiju bo v soboto, 7. decembra ob 18,30 v Slov. domu, kjer bo razstava zvezkov. Po šolski prireditvi nas bo obiskal sv. Miklavž.

Odbor Našega doma v San Justu razpisuje mesto hišnega oskrbnika. Zainteresirani se lahko prijavijo osebno ob sobotah zvečer in nedeljah dopoldne ali pismeno do 15. decembra 1963 na naslov: Naš dom, Hipolito Irigoyen 2756, San Justo T.E. 621-1760.

Za upoštevanje želj pri obdarovanju in obisku sv. Miklavža v Slomškovem domu, bo zastopnik sprejemal prošnje v soboto, 7. decembra popoldne in v nedeljo, 8. decembra do 18. ure. Prav tako bomo hvaležno sprejeli vsak nov dar za našo tombolo.

Na Pristavo bo prišel sv Miklavž v nedeljo, 8. decembra, ob 7 zvečer. Darila bo njegov tajnik sprejemal v soboto popoldne in v nedeljo dopoldne.

Vse rojake, zlasti člane in prijatelje Slomškovega doma naprošamo, da za tombolno prireditev darujejo pecivo in ga dostavijo v osoboto in na dan prireditve v dom.

V nedeljo, 8. decembra bo vrt Slomškovega doma gotovo poln dragih gostov iz vseh krajev Velikega Buenos Airesa. Pridite tudi Vi, da se skupno snidemo in morda zadenemo kak lep dobitek!

Več tablic, več upanja! Nabavite si še več tablic za IV. tombolni dan.

Razvitje in blagoslovitev slovenskega skavtskega prapora bo v nedeljo, 22. decembra s celodnevnim programom.

Na Slovenski pristavi se bomo poslovili od letošnjega leta v nedeljo, 29. decembra, popoldne in zvečer. Pripravljamo vesel spored.

Izlet Družabne pravde na otok Hiawatha bo v nedeljo 29. decembra. Podrobnosti bomo še objavili.

Vedno več rojakov zaupa svoje prihranke SLOVENSKI HRANILNICI, ker so se prepričali, da so tako varno nalodvignejo, kadar hočejo.
ženi, dobro obrestovani in jih lahko
Informirajte se še Vi v naši pisarni: **Avda. San Martín 263**, Ramos Mejía, pol kvadra od Slomškovega doma, ob sobotah od 16 do 20.

V SREDIŠČU BARILOČ

Stanovanje in zajtrk.
Sobe z zasebno in skupno kopalnico

Priporoča se
JOŽKO SIMČIČ
Avda Elflein 507 T. E. 2816
S. C. de Bariloche-Rio Negro
Za slovenske turiste in izletnike posebne cene!

ADVOKAT
DR. JOŽE LOZAR
●
Tucumán 1438
T. E. 46-5458 in 40-5353
planta baja ofic. 2

Slovenski dom v San Martinu

toplo vabi vse rojake na

PEVSKO-GLASBENO PRIREDITEV

ki bo v nedeljo, 1. dec., popoldne točno ob 15 v dvorani kolegija „Sagrado Corazón", Córdoba 124 (nasproti Slovenskega doma)

Otroci, kupite staršem: „Kar po domače"!

Knjige za otroke in odrasle
Gramofonske plošče
AGENCIJA „B L E D"
(Simon Rajer)
Montevideo 451/IX, Capital Federal
T. E. 45-1469
Vsak dan od 9—18; ob sobotah od 9 do 13. ure

Letovanje v Bariločah

po najnižji ceni! S hrano ali brez hrane — po dogovoru. Domača postrežba in vsa oskrba

Priporoča se
PEPCA BAVDAŽ
Calle 9 de julio (ob Plan. stanu)
Poštni naslov: Casilla Correo 249
San Carlos de Bariloche
Río Negro

JAVNI NOTAR
Francisco Raúl Cascante
Escribano Público
Pta. baja, ofic. 2.
Cangallo 1642
T. E. 35-8827 Buenos Aires

TOMBOLA

Vse rojake prisrčno vabimo na IV. tombolni dan, ki bo v nedeljo, 8. **decembra.**

Pričetek prireditve je že ob 12. Na vrtu našega doma bo vsem gostom na razpolago dobro kosilo.

Klicanje številk ab 15.

Svetujemo Vam, da si tablice nabavite pravočasno. Na razpolago je le omejeno število. **Vsaka nova tablica** v Vaših rokah pomeni za Vas upanje več! Izredno lepo število tombolskih dobitkov praktične vrednosti bo razdeljenih med tiste, ki bodo povečali možnosti „zadetkov" z nakupom novih tablic.

Po končani tomboli vprizoritev ljubke otroške igrice Milana Skrbinška

„ZLATI OREHI"

in prihod sv. Miklavža z darili za drobiž in tudi odrasle. V primeru slabega vremena bo prireditev 15. decembra.

PRIDITE!

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Milos Stare
Redactor: José Kroselj
Redacción y Administración:
Ramón Falcón 4158, Buenos Aires
T. E. 69-9503
Argentina

CORREO ARGENTINO Central B
FRANQUEO PAGADO
Concesión Nº 5775
TARIFA REDUCIDA
Concesión N 3824

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 770.902

Naročnina Svobodne Slovenije za leto 1963: za Argentino $ 650.—; za Severno Ameriko in Kanado 7 dolarjev, za pošiljanje z letalsko pošto 12 dolarjev.

Talleres Gráficos Vilko S. R. L., Estados Unidos 425, Bs. Aires. T. E. 33-7213

Lastniki motorne žagice

z najožjim listom (caladora industrial) naj sporoče upravi „Svobodne Slovenije", če morejo prevzeti večje naročilo.

PORAVNAJTE NAROČNINO

„Hotel Lago"
VILLA RUMIPAL
(Calamuchito)
Lastnik:
Ljubomir in Daria Vučković
Lepa lega, 100 m od jezera, evropska kuhinja, sobe s kopalnico, velik park.
Informacije:
Av. de Mayo 616, T. E. 30-3966

Fantovski odsek in Dekliški krožek NAŠEGA DOMA V SAN JUSTU sta dobila od

Sv. Miklavža

sledeče uradno sporočilo:

V Naš dom pridem v soboto, 7. decembra ob 20 z vsem spremstvom

Moj tajnik bo za pogovore uradoval že od 16 dalje.

„...jutri bo praznik otrok in moj dan."
F. Balantič

SLOVENSKI ŠOLSKI TEČAJ
FRANCE BALANTIČ
20-letnica njegove mučeniške smrti
zaključek šolskega leta 1963
v nedeljo, 1. decembra

Ob 8. uri: zaključna šolska maša — pojejo otroci
Ob 15. uri: proslava

NAŠ DOM — SAN JUSTO

Starši, kupite otrokom: „Kar po domače"!

Se necesitan
SERENO DE NOCHE
PORTERO
AYUDANTE TRABAJOS GENERALES
LABORATORIO
para la Industria Gráfica en la Capital Federal
Tejedor 244 — T. E. 923-7583

Marijan Marolt 2

Andrej iz Konjic

„Oče pravijo, da je baronova pisarna zdaj zadaj; prej jo je imel spredaj, pa ni mogel v miru delati, ker se je vedno kdo pripeljal v grad, pa mu radovednost ni dovolila, da bi ne pogledal, kdo prihaja. Ti bo že kakšen stražnik pokazal, kje je pisarna barona tega in tega."

„Potem ti bom prišel povedat, kaj in kako sem opravil. Saj boš čez kakšno uro, dve. še doma, Valerija, kaj ne da?"

„Kar rada bi šla s teboj. Oče mi je že večkrat pripovedoval, kako je v gradu, pa še nisem mogla priti noter."

In ko je Andrej stopil v park, je prvemu stražniku samo pokazal pismo kneza Windischgraetza baronu temu in temu. Takoj je prihitel drugi stražnik in mu pokazal prava vrata. Tam je stal tretji stražnik in ko mu je Andrej Farčnik ponovil, s kakšno pošto prihaja, je stražnik vstopil in prišel takoj nato javit, naj vstopi tudi prišlec. Stražnik je vodil Andreja mimo raznih pisarniških pomagačev v posebno sobo, kjer je sedel baron ta in ta, bolj imeniten in načičkan kot knez Windischgraetz. Brezbrižno ga je vprašal, kaj ima.

Andrej je povedal svoje ime, šaržo in naslov regimenta, v katerem je služil, pa baron ta in ta ga ni poslušal, ampak je pismo kar vzel in ga zelo površno prebral, kot bi bila knežja pisma njegov vsakodnevni opravek.

„Torej ti boš še nekaj časa pri njegovi svetlosti. Ko te bo njegova svetlost odpustila, pridi sem, pa ne v popoldanskem času kot danes, ampak ob enajstih dopoldne. V obleki si lahko civilni ali vojaški; ti jo bomo že tukaj premenjali. Odstopiti!" in avdijenca pri baronu temu in temu je bila končana.

Andrej, ki je zaslutil, da bo sprejet v službo pri nadvojvodu Maksimilijanu, se je strumno vzravnal, rahlo priklonil, obrnil in odšel. Računal je, da morda le ne bo treba iti učiteljevat v štajerske hribe in se zadovoljno muzal.

Šel je spet k Martelančevi Valeriji in ji povedal, kako je opravil in kako je šlo vse gladko od rok. Pripomnil pa je, da je knez Windischgraetz vse bolj domač kot baron ta in ta in Valerija je pripomnila, kako oče pripoveduje, da je nadvojvoda Maksimilijan še dosti bolj priljuden.

„Ne vem še, Valerija, kaj me čaka; a če bo dobro, si bom čez leto ali dve upal stopiti pred tvojega očeta in ga prositi zate."

„Še več kot dve leti te bom čakala in če boš v gradu, me boš večkrat videl, kot doslej, ko si žulil komis na drugem koncu mesta. Videl boš od blizu, kako zvesto te čakam."

Še marsikaj lepega sta si povedala, potem pa se poslovila z vrsto poljubov kot se za živo Tržačanko in postavnega štajerskega peba spodobi in Andrej je na ordonančnem konju odjezdil v kasarno.

Knez Windischgraetz je drugi dan povedal Andreju, da v gradu že vedo, da fant lepo piše in mu bodo dali temu primerno službo v cesarjevi bližini.

„Cesarjevi?" se je Andrej močno začudil.

„Da, cesarjevi! Dovčerajšnja cesarska visokost je bila izbrana za cesarja Meksike. Ne vem sicer dobro, kje je to, menda nekje v Ameriki, a ta Meksika je še večja kot naša Avstrija. Mislil sem, da boš gotovo rad spremljal novo veličanstvo čez morje in zato so te takoj v službo sprejeli."

„Njihova knežja svetlost so moj največji dobrotnik. Potrudil se bom, da bom njihovega knežjega priporočila vreden."

„No ne mudi se še ne zelo; lahko se še premisliš."

„Nikoli, svetlost!"

2.

Čez kakšnih štirinajst dni se je podal Andrej Farčnik v civilni obleki v dvorec Miramar. Da ne bi takoj pretežko nosil po miramarskih vrtovih, je zabojček s svojo kramo spravil pri Martelančevi Valeriji.

Baron ta in ta je takoj, ko je Andreja zagledal, poslal suhega pisarniškega pomočnika po nekega Žana, ki je prišel ves v zlatu v pisarno in odvedel Farčnika v gorenje prostore.

„Mladi mož", je nagovoril že sivi Žan Andreja, „določen si za osebno službo pri njegovem veličanstvu, meksikanskem cesarju. Da se boš pa znal pravilno obnašati, ostaneš danes pri meni; jutri te bom pa predstavil njegovemu veličanstvu, če boš že kaj znal. Pri nas se po možnosti vse hitro naučimo; ne maramo imeti nobenih sitnosti z malenkostmi kot na dunajskem dvoru."

Andreja je učil, kako se mora visokemu gospodarju prikloniti, kako mora pasti na eno koleno, če je treba njenemu veličanstvu, cesarici Šarloti čevelj hitro zavezati, pa ni nobene ženske v bližini, kako mora vprašati veličanstvo ,če ni česa razumel in kako mora stopiti vsakega prvega v mesecu k blagorodnemu gospodu temu in temu, da dvigne mesečno plačo. Ker je bil Žan že o vsem obveščen, je vedel, da bo Andrej prvega potegnil približno petkrat toliko, kot bi znašali njegovi začetni učiteljski mesečni prejemki.

„Valerija, sva že skupaj!" si je mislil Andrej in v mislih še dodal: „Kdaj se bom smel ženiti, bom pa pozneje enkrat vprašal, da ne bom kazal preveč neučakanega ženina."

Opoldne je pokazal Žan Andreju, kam naj stopi h kosilu. V veliki sobi so sedeli okrog mize sami obriti fantje in možje, da se je Andrej prijel za obraz, če je tudi on dobro obrit. Žan je ostalim predstavil Farčnika, da bo odslej njim enak. Nekaj stolov je bilo nezasedenih in Andrej je zvedel, da manjkajoči danes strežejo njegovemu veličanstvu pri obedu .Zapazil je, da so livreje ostalih gospodov nekoliko manj nove, kot njegova in ne tako zlate, kot žanova. Zvedel je tudi za dnevni red. Eden je vsak dan pred cesarjevo sobo dnevničar, če je treba hitro kam steči in na koncu kosila je vprašal Žan Andreja ,če se je odločil, da bo spremljal njegovo veličanstvo v Meksiko. Ko je Andrej to potrdil, je Žan nekam potrto izjavil.

„Ti lahko, jaz sem pa že prestar."

Andrej je že prej zapazil, da ima Žan zelo močne zalisce, ostali pa ne. Zvedel je od svojega soseda, da imajo po odredbi barona tega in tega zalisce lahko samo starejši lakaji, pa še to le tisti, ki imajo res dosti las v bradi. Slabobradati jih ne smejo nositi, zlasti če niso sivi.

Kosilo je bilo dobro in obilno. Tudi vina ni manjkalo, vendar je eden sosedov povedal, da tisti, ki je popolnoma dodeljen Maksimilijanu ali Šarloti, ne sme piti vina, da ne bo po njem zaudarjalo; baron ta in ta pride včasih h kosilu ali k večerji nadzorovat in se potem rad nad starim — stari je bil Žan — usaja. Stari se baronu temu in temu spoštljivo klanja, misli si pa Bog ve kaj, ker se Maksimilijan ni še nikoli pritožil, da bi komu po vinu slabo dišalo. Baron ta in ta si vedno kaj novega zmišljuje. Andrej je slišal dosti hvale o novem cesarju in cesarici in dosti zabavljic čez barona tega in tega. Cesarja in cesarico so imenovali kar s krstnima imenoma, vendarle so Andreja svarili, naj se ne zmoti in ju pred tujimi ljudmi ne imenuje tako. Govorili so nemško, vendar je bilo med lakaji tudi nekaj Lahov in Poljakov